

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea Calculatoare, Informatică și Microelectronică

Proiect Investițional de Studii

Disciplina: Fundamente Economice ale Ramurii

Realizat: st.gr.TI-191 Vinari Ana

Verificat: conf. Univ., dr. în economie, Tatiana Grunzu

Cuprins:

INTRODUCERE.....	2-3
<i>CAPITOLUL I. Activitatea economică în condițiile de raritate a resurselor.</i>	
<i>1.1 Nevoile umane, natura și diversitatea lor.....</i>	<i>3-4</i>
<i>1.2. Legea nevoilor crescânde.....</i>	<i>4-5</i>
<i>CAPITOLUL II. Economia generalității/Curiozități</i>	
<i>2.1. Procesul istoric de evoluție a economiei.....</i>	<i>5-8</i>
<i>2.2. Importanța utilizării eficiente a resurselor financiare.....</i>	<i>8-10</i>
<i>2.3. 10 Curiozități despre bani.....</i>	<i>11</i>
<i>Capitolul III: Studiu Individual</i>	
<i>3.1. Studiul de Caz.....</i>	<i>11</i>
<i>3.2. Analize și reprezentări.....</i>	<i>11-15</i>
<i>3.3. Rolul sectorului TIC pentru economia națională.....</i>	<i>15-16</i>
CONCLUZII.....	17
BIBLIOGRAFIE.....	18

Introducere:

Actualitatea temei:

Economia este o ramură de care se sprijină existența umană zi de zi, având o însemnătate mare, din acest motiv trebuie să ajungem la un numitor comun pentru a ne gestiona eficient banii.

Presa publică zilnic informații economice, cum ar fi: cursul de schimb al monedei naționale în raport cu principalele valute, cereri și oferte de locuri de muncă și multe alte chestii referitoare la economie. Însă un rol mai important al presei este faptul că ea aduce în discuție problemele controversate privind nivelul prețurilor și a veniturilor, concurența între producători și relațiile de muncă.

Oamenii politici sunt cei mai afectați de situația economică existentă, aceasta le poate afecta drastic și hotărâtor cariera, iar succesul lor în mare parte depinde de soluțiile pe care le propun pentru rezolvarea problemelor de genul: șomajului, inflației, creșterii economice sau a nivelului de trai.

Producătorii au nevoie de astfel de informații pentru a putea adopta decizii în activitatea pe care o desfășoară. Doar un producător bine informat va putea achiziționa materii prime și utilaje la cele mai accesibile, convenabile prețuri sau va putea anticipa cerințele pieței.

Consumatorii au nevoie la fel de mult de astfel de informații ca și producătorii pentru a se decide asupra produselor pe care le vor procura. Un cumpărător avizat va putea ușor opta între a cumpăra un televizor în rate sau a-l achita integral, între a plăti în numerar sau cu cardul de credit.

Scopul-evaluarea costurilor de întreținere a unui student, în timpul studiilor de licență și calcularea perioadei de restituire a resurselor financiare investite în această perioadă.

Obiectivele proiectului:

Proiectul are drept scop gestionarea aspectelor economice în decursul perioadei a învățământului superior. S-au luat în considerare cerințele zilnice a unui student, în conformitate cu perioada în care ne aflăm.

Obiectivele stabilite și aspectele principale:

- Evaluarea necesităților umane în societate vizavi de economie;
- Stabilirea costurilor de întreținere a unui student;
- Recomandări în gestionarea eficientă a banilor în perioadei de studenție.
- Calcularea perioadei de rambursare a consumului de finanțe;

Economia, alături de politică, cultură, știință, drept, religie, reprezintă o componentă importantă și dinamică a civilizației umane. Inițial, economia se limita la nivelul gospodăriei casnice, însă, în lumea contemporană s-a extins până la scara economiei globale. Aceasta este la fel de străveche ca și umanitatea. Activitatea umană a societății este de neconceput fără consumul bunurilor-obiecte sau servicii utile și necesare oamenilor. Parțial, acestea sunt puse la dispoziția omului de natură (lumina solară, aerul, apa, zăcămintele minerale). Dar marea majoritate a bunurilor vitale a fost creată de oameni, pe parcursul întregii istorii a civilizației, în mod consecvent, în procesul activității economice. Pe de altă parte, economia este mereu tânără ca primăvara. Ea permanent se transformă și este renovată, se perfecționează tehnica și se schimbă stocul de resurse, se dezvoltă tehnologiile și formele de organizare economică. Se extinde sortimentul bunurilor produse și diapazonul nevoilor umane.

După conținutul funcțional, economia reprezintă sfera materială a asigurărilor vitale umane, în cadrul acesteia se produce o gamă largă de produse și servicii, necesare pentru satisfacerea nevoilor umane. Astfel, economia primește definiția de activitate de transformare a resurselor aflate la dispoziția societății în bunuri necesare și ca sfera de asigurare a fundamentelor materiale ale bunăstării umane. Ansamblul elementelor de care depinde activitatea economică sunt: mijloacele de producție (mijlocul și obiectul muncii), forța de muncă (potențialul fizic și intelectual al oamenilor utilizat în procesul de producere a bunurilor materiale și a serviciilor), tehnologii (proces, metode, operații utilizate în producerea bunurilor), forme organizatorice de producție (diviziunea socială a muncii, specializarea și cooperarea muncii), inovații tehnico-științifice (materializarea realizărilor progresului tehnico-științific), abilitatea (capacitatea de a organiza și conduce afacerea, priceperea, pregătirea și dibăcia întreprinzătorului). Astfel, în sfera economiei apare un „nod” complex de legături, diferit după conținut: între oameni (relații de producție) și între societate și mediul ambiant (forțele de producție).

În acest context, activitatea economică poate fi tratată ca totalitatea dependențelor economice concrete din punct de vedere istoric (a relațiilor de producție) care apar între oameni în cadrul producției bunurilor economice și reflectă caracterul acțiunii reciproce a societății cu natura (nivelul dezvoltării forțelor de producție)/reprezintă un proces complex ce reflectă comportamentul oamenilor în vederea atragerii și utilizării resurselor economice în cadrul producției, circulației, repartiției și consumului de bunuri, conform nevoilor și intereselor economice. O problemă cu care ne ciocnim la moment sunt nevoile nelimitate, iar resursele puține și din acest motiv trebuie să existe tendința utilizării raționale și eficiente a resurselor, economisirea lor și extragerea rezultatelor maxime în aceste condiții. Nevoile umane desemnează ansamblul trebuințelor, cerințelor obiectiv necesare vieții umane, doleanțelor, așteptărilor, preferințelor care se manifestă și care pot fi satisfăcute prin consum. Acestea au o dublă condiționare, o latură obiectivă ce se referă la conștientizarea lor de către oameni și la corelarea lor cu posibilitățile pe care indivizii și colectivitățile le au în fiecare moment istoric dat. Pe de altă parte este latura subiectivă ce se referă la faptul că sunt resimțite întotdeauna, într-o formă sau alta, de fiecare persoană, sunt nevoi ale persoanei, ale omului.

Nevoile și stringenta satisfacerii lor constituie motorul, mobilul întregii activități social-economice pe care o desfășoară indivizii și societatea. Ansamblul nevoilor resimțite de o persoană, un grup sau de o societate în ansamblul ei formează un sistem unitar, integrat și nelimitat aflat în continua creștere, diversificare și restructurare. Generarea permanentă de noi nevoi este o caracteristică a dezvoltării și progresului societății: activitățile și procesele prin care omul își creează condițiile și bunurile adecvate satisfacerii nevoilor sale sunt generatoare permanente de noi nevoi.

CAPITOLUL I. Activitatea economică în condițiile de raritate a resurselor.

1.1. Nevoile umane, natura și diversitatea lor

Mark Twain afirmă că „Civilizația industrială a influențat puternic nevoile umane-au apărut numeroase nevoi false, nici o trebuință”.

Nevoile umane în sensul larg al cuvântului, reprezintă „resimțirea deficitului”, necesitatea de a deține anumite obiecte, a fi parte a anumitor fenomene, evenimente, sentimente. Așadar, prin nevoie se subînțelege ceea ce resimt oamenii, ceea ce au nevoie pentru existență, formarea și manifestarea lor în societate. Nevoile sunt diverse: în lumina solară și alimente, securitate și dragoste, stimă și creație. Ca produs al naturii și al societății, omul se prezintă ca o ființă tridimensională biologică, socială și rațională.

Nevoile umane multilaterale se explică prin natura biosocială complexă a omului. Mai presus de toate omul are necesitatea de a-și satisface nevoile fiziologice, ele fiind primele resimțite și inerente fiecărei persoane. Dintre acestea pot fi menționate: nevoile de a se alimenta, de a se îmbrăca, de a bea, de locuință. Aceste necesități reprezintă o latură subiectivă a nevoilor.

Nevoile sociale sunt resimțite de oameni, ca membri ai societății, atunci când este vorba de un deficit în comunicare, învățământ și educație, de stimă și recunoaștere a calităților personale, de realizare a capacităților creative. Nevoile care au intrat în obiceiurile oamenilor, sunt considerate de un caracter obiectiv. Nevoile raționale, spiritual-psihologice reies din trăsăturile individuale ale oamenilor și devin importante, în urma instruirii, în relațiile etice și morale. Ele presupun raționalitatea, profesionalism, gândire elevată și spiritualitatea superioară.

Există mai multe tipuri de nevoi. Este cunoscută clasificarea sociologului american, Abraham Maslow, în care sunt evidențiate cinci grupuri de necesități:

- Fiziologice elementare(hrană, apă, îmbrăcăminte, adăpost);
- Siguranță și securitate;
- Sociale(contacte umane și afiliere la un grup social);
- Autorealizarea, creativitatea;
- Stimă și statutul social.

Două tipuri de nevoi sunt cele primare(ce satisfac necesitățile vitale, hrană, îmbrăcăminte, locuință, nu pot fi substituite și, ca regulă, nu sunt elastice) și secundare(învățământul, distracțiile, sunt elastice, pot fi substituite, la satisfacerea lor se poate refuza total sau temporar).

Trăsăturile nevoilor umane:

- Nevoile sunt nelimitate ca număr(odată cu dezvoltarea societății, oamenii își diversifică necesitățile, satisfăcându-le treptat pe cele primare, fiziologice, relativ limitate, și abia apoi trecând la satisfacerea necesităților social-spirituale nelimitate).
- Nevoile sunt limitate după capacitate și volum(orice nevoie descrește în intensitate pe măsură ce ea este satisfăcută. De exemplu, nevoia de consuma ciocolate se manifestă pe măsura consumului: plăcere, saț, dezgust și uneori suferință.
- Nevoile sunt complementare(evoluează în sensuri identice, condiționându-se unele pe altele.)
- Nevoile sunt concurente între ele(adică o necesitate poate fi înlocuită cu alta)
- Orice nevoie se stinge momentan prin satisfacere. Nevoile satisfăcute revin cu o anumită periodicitate-se transformă în obiceiuri și tradiții de consum.

1.2. Legea nevoilor crescânde

Cu toții suntem la curent cu faptul că nevoile umane se schimbă continuu în ceea ce ține de cantitate, calitate și structură odată cu dezvoltarea societății și a capacităților tehnice de producție. Nevoile umane în sec. XXI(servicii informaționale, învățământ continuu, telefonie mobilă, automatică de uz casnic) încă nu de mult erau privite ca ceva fantastic.

Acum când ne-am adaptat la ale ne-au devenit deja familiare. Satisfacerea și dezvoltarea nevoilor reprezintă un proces-istoric reînnoit. În funcție de creșterea nevoilor, are loc și dezvoltarea civilizației.

Legea nevoilor crescânde- cantitatea și calitatea nevoilor crește mai repede comparativ cu producția bunurilor economice. Aspirațiile oamenilor spre satisfacerea nevoilor determină comportamentul economic. Stimulând activitatea oamenilor, nevoile devin motorul și imboldul întregii activități social-economice.

Pentru societate, mediul ambiant are un sens dublu: pe de o parte, aceasta este mediul natural în care locuiesc oamenii și toate organismele vii, iar pe de altă parte, el este obiectul activității economice a oamenilor și „izvor” de resurse. În acțiune reciprocă a oamenii cu sistemele naturale ale pământului, până în secolul XX, s-a menținut un echilibru oarecare-echilibru biosocial. Societățile precedente schimbau nesemnificativ mediul de trai, fără a distruge capacitatea de autoregenerare. Însă, prin activitățile din secolul XX, cu impact negativ asupra sistemelor naturale, omenirea s-a adus singură pe sine în pragul unei catastrofe ecologice. În Programul ONU „Agenda secolului XXI” se menționează că „contradicțiile între caracterul stabilit al dezvoltării societății și naturii a atins limita...Natura va răsplăti omenirea cu reacții globale reversibile-schimbarea climei, secete și pustiuri, amplificarea pătrunderii prin atmosferă a radiației ultraviolete, schimbări genetice imprevizibile, epidemii, foamete și molimă”.

Producția mondială a devenit un izvor masiv de distrugere a mediului ambiant- a stratului de ozon al planetei, a oceanului mondial, a climatului stabil, a pădurilor virgine. Volumul extragerii resurselor naturale neregenerabile-petrolului, gazului a atins cote astronomice. Restabilirea relațiilor armonioase între societate și natură reprezintă cea mai importantă problemă. Omenirea s-a apropiat de pragul critic: sau civilizația contemporană acceptă și își asumă consecințele unei catastrofe ecologice, sau aplică modele noi ale progresului social-economic, echilibrate în interacțiunea cu mediul ambiant. Date fiind ritmurile actuale de consum ale resurselor și creșterea probabilă a acestor ritmuri, marea majoritate a resurselor actuale importante, care nu se reînnoiesc, vor deveni extrem de scumpe în următorii 100 de ani”. E regretabil faptul că deși resursele sunt limitate pe oameni nu-i oprește folosirea acestora în exces.

Activitatea economică a oamenilor decurge în condiții de raritate a resurselor- insuficienței lor pentru satisfacerea deplină a tuturor necesităților. În realitate, toate resursele(materiale, financiare, umane, de timp) sunt limitate sau rare în comparație cu necesitățile sociale, cu excepția „resurselor libere”-aerul, energia cântului și apei, căldurii și luminii solare. Omenirea a progresat enorm în domeniul căutării, cunoașterii și atragerii de noi resurse în circuitul economic. Resursele au sporit în urma descoperii materiei prime artificiale și sintetice, precum și ca urmare a aplicării în producția tehnică a tehnologiilor noi, eficiente. Dar, totodată, creșterea populației și, respectiv, a nevoilor, exploatarea la maximum a bogățiilor naturale neregenerabile duc la retrogradarea și acutizarea stării resurselor rare.

Raritatea resurselor constituie o caracteristică generală a economiei. Insuficiența mijloacelor limitează drastic nivelul bunăstării sociale și individuale, precum și posibilitățile creșterii lui.

CAPITOLUL II. Economia generalități/Curiozități

2.1. Procesul istoric de evoluție a economiei

Procesul istoric de evoluție a economiei a început în cele mai vechi timpuri. La etapa inițială de apariție a comunității umane, ea , practic, lipsea.

Atunci, oamenii primitivi, strămoși noștri, își satisfăceau necesitățile vitale din ceea ce găseau în mediul natural- pește, în urma pescuitului, carne, în urma vânatului, fructe, pomușoare, cereale, în urma recoltării. Economia contemporană are o structură organizațională complexă, multidimensională: gospodăria casnică, firma, ramura, economia națională, economia mondială. În această sferă participă toată populația Terrei, acționează în comun un număr numeros de firme, bănci, fonduri de investiții, burse, perfectează numeroase contracte și afaceri, se produce un sortiment enorm de mărfuri și servicii. Diversitatea și complexitatea proceselor și fenomenelor economice creează dificultăți neverosimile în interpretarea și gestiunea lor eficientă. Indiferent de experiența de veacuri, cu părere de rău, până în prezent n-au fost găsite „rețete” de constituire rațională a lumii și creare a unor condiții de trai decente pentru populația Terrei. Termenul „**Economia**” etimologic a provenit din greacă oikos ce reprezintă „casă” și nomos, „conducere”, lege, metodă, știință-regulă de administrare a gospodăriei. Aceasta este o știință socială ce studiază producția și desfacerea, comerțul și consumul de bunuri și servicii. O definiție a economiei ce merită remarcată este cea dată de economistul **Lionel Robbins** care afirmă că economia este știința care studiază modul de alocare a unor resurse rare în scopuri alternative. Deoarece are ca obiect de studiu activitatea umană, economia este considerată o știință socială. Economia este pozitivă atunci când încearcă să prezică în mod obiectiv și să explice consecințele anumitor opțiuni, date fiind un set de supoziții sau de observații. Alegerea unei supoziții ce trebuie făcută atunci când se construiește un model, la fel ca și observațiile ce trebuie stabilite sunt alegeri normative. Economia este normativă atunci când recomandă o alegere în detrimentul altei alegeri sau când este făcută o apreciere subiectivă asupra valorii.

Economia centrată pe variabile măsurabile se divide în două domenii principale: microeconomia care se ocupă de agenți individuali, cum ar fi bugetele și afacerile și macroeconomia care ia în considerare economia ca pe un întreg, cererea și oferta agregată, capitalul și materiile prime. O atenție deosebită se acordă și alocării resurselor, producției, desfacerii, comerțului și concurenței. Logica economică este aplicată tot mai des în cazul problemelor legate de opțiuni în cazul lipsurilor sau atunci când trebuie stabilită valoarea economică. Preocuparea principală în economie se centrează pe modul în care prețurile reflectă cererea și oferta, iar ecuațiile sunt folosite pentru a prezice consecințele anumitor decizii.

Supoziția fundamentală care face subiectul teoriei economice tradiționale este ideea existenței factorului rațional care urmărește maximizarea utilității. Economia neoclasică este bazată pe această supoziție care este folosită pentru a deriva rezultate referitoare la funcționarea unui sistem de prețuri în condițiile puterii pieței descentralizate. În paralel cu economia formală funcționează economia informală. Aceasta din urmă prezentând o activitate economică legală, dar ascunsă în mod deliberat autorităților publice pentru a evita:

- Plata impozitelor și taxelor(impozit pe profit, TVA, taxe vamale)
- Plata contribuțiilor sociale
- Respectarea anumitor standarde legale referitoare la salariul minim, numărul maxim de ore lucrate, norme de protecție a muncii sau sănătate.
- Îndeplinirea anumitor proceduri administrative, precum completarea chestionarelor statistice sau a altor formulare administrative.

Economia a cunoscut câteva faze succesive:

- Economia antică(care se baza pe o agricultură de subzistență)
- Revoluția industrială(care a micșorat rolul agriculturii de subzistență, schimbând agricultura în ultimele trei secole într-una bazată pe monoculturi și agricultură extensivă. Creșterea economică a avut loc cu precădere în minerit, construcții și industria manufacturieră.
- În economia modernă a societății de consum un rol tot mai important îl joacă serviciile, finanțele și tehnologia.

În economia modernă există trei sectoare principale de activitate:

- Sectorul primar, agricultura, implică extragerea și producerea de materii prime cum ar fi cărbunele, lemnul, fierul.
- Sectorul secundar, industria, care implică transformarea materiilor prime în bunuri.
- Sectorul terțiar, servicii, ce implică prestarea de servicii pentru consumatori sau companii, de exemplu baby-sitting, cinematografele.

Știința economică oferă un sistem de cunoștințe economice, de teorii, categorii economice sau noțiuni fundamentale, concepte, legi economice, metode și tehnici de analiză, ce servesc ca instrumente științifice de lucru în practica economică, cum sunt: marfă, bani, piață, concurență, cost de producție, preț, produs național brut, eficiență economică servind la dirijarea activității.

Ce studiază economia?

După conținut funcțional, economia reprezintă sfera materială a asigurării vitale umane: în cadrul acesteia se produce o gamă largă de produse și servicii.

Nivelurile de cercetare și studiere al activității economice:

- **Microeconomia**, la informația de mai sus se mai poate de adăugat că aceasta studiază economia la nivelul resurselor și bunurilor unor unități structurale(individ, familie, firmă, bancă) și a interacțiunii pe piețe concrete.

Obiect de studiu este modul de activitate, reieșind din interese individuale. Sunt folosiți așa numiți indicatori „proprii”: cifra de faceri, venitul global, costurile de producție, profit.

- **Mezoeconomia**-aceasta ocupă o poziție intermediară între micro și macroeconomia, studiază procesele economice la nivelul ramurii, ale unui complex aparte(agrar, industrial, zonele economice libere/ZEL) ale regiunii, orașului, raionului.
- **Macroeconomia**-(la nivel de țară), studiază sistemul economic național ca un tot întreg. Ea cercetează indicatorii ce caracterizează activitatea economică(economii și consum, venituri și cheltuieli) și utilizează astfel de indicatori ca: volumul de produs global la scară națională, PIB, nivelul șomajului, al inflației.

- **Mondoeconomia**- studiază problemele economiei mondiale: diviziunea internațională și specializarea muncii, comerțul internațional și sistemul valutar, migrația capitalului și a forței de muncă.

Clasificarea ramurilor în economia națională din Republica Moldova este următoarea:

- 1.Sfera producției materiale(sfera creatoare de venit național)
- 2.Sfera neproductivă(denumită și sfera serviciilor și a administrației)
- 3.Sfera producției materiale(industria, complexul agroindustrial, construcțiile, transporturile și telecomunicațiile, electroenergetica, gospodăria comunală, alte ramuri)
- 4.Sfera neproductivă(comerțul și serviciile, învățământul, cultura și arta, ocrotirea sănătății, turismul, sportul, alte ramuri).

Economia națională reprezintă totalitatea activităților economice și sociale ce s-au format, dezvoltat și diversificat în limita frontierelor unei țări ca urmare a dezvoltării forțelor de producție și adâncirii continue a diviziunii sociale a muncii.

Factorii de producție a economiei:

- a) Munca-ce reprezintă resurse umane, fiind principalul factor al avuției fiecărui popor, deoarece ea antrenează ceilalți factori, îi combină și îi utilizează eficient.
- b) Natura-ea asigură substanța, condițiile materiale, cadrul desfășurării vieții însăși, ca și majoritatea energiei primare necesare oricărei activități social-economice.
- c) Capitalul-reprezintă bunuri, materiale, care se utilizează în activitatea economică a firmei(Mijloacele fixe, Mijloacele circulante).

Neofactorii: *Managementul
 *Capacitățile de întreprinzător
 *Informația

2.2 Importanța utilizării eficiente a resurselor financiare.

În prezent când suntem înconjurați de o mulțime de obiecte utile sau mai puțin utile poftele și nevoile din punctul nostru de vedere cresc considerabil. E dificil să ne monitorizăm gesturile și veșnica sete de cheltuieli. Cât de trist nu ar suna, dar cu cât mai mult ne bucurăm cu lucruri noi cu atât mai mult vrem și suntem cuprinși de o manie de a face cumpărături. Prin urmare prezint spre utilizare acești cinci pași efectivi care vă vor ajuta să vă monitorizați bugetul pentru a nu face cheltuieli în plus în cazul în care nu se merită. Vă propun să fiți atenți la acești pași și să țineți cont cu sfințenie de fiecare regulă.

5 Pași care te vor ajuta să gestionezi eficient banii.

1.Importanța planificării

Majoritatea dintre noi consideră că un venit consistent aduce stabilitate financiară pe termen lung, însă ne mințim dur dacă ne conducem după această idee. Un salar bun nu ne oferă stabilitate dacă noi nu suntem în stare să-l folosim echilibrat și eficient, putem face cheltuieli ce cuprind suma salariului nostru și poate încă vom fi nevoiți să mai luăm un împrumut. Pentru a nu ne ciocni cu probleme de genul dat ar trebui să ne planificăm pe termen îndelungat salarul, ar fi minunat dacă vom crea o obișnuință din faptul că, din fiecare salariu aloci o sumă oarecare pentru unele țeluri individuale.

2.Crearea unui plan de cheltuieli

Când duci evidența cheltuielilor devii mai conștient de valoarea muncii tale realizate pentru salarul primit. Poate ar părea demodat și cu nuanțe de zgârcenie, dar o idee bună de tot ar fi să împărțim în plicuri sume de bani pentru necesități esențiale, cum ar fi comunale, alimentație, vestimentație și altele, astfel urmărim mai ușor cheltuielile făcute. Bani rămași de la cheltuielile primordiale pot fi depuși într-un cont de economii. În acest fel suntem siguri că avem o rezervă din care putem retrage bani pentru unele momente spontane de urgență.

3.Cheltuieli mai mici decât veniturile

În pofida faptului că aceasta este una din regulile pe care le auzim cel mai des, la fel de des se întâmplă să nu ținem cont de ea. În ceea ce privește economisire lunară, nu trebuie neapărat să păstrăm sume mari de bani, ci suficient cât să ne putem descurca cu toate cheltuielile care apar. De exemplu, putem încerca să economisim în jur de 10 sau 15% din venituri săptămânal sau lunar, în funcție de bugetul de care dispunem.

4.Recompensările bine meritate!

Bărbații au alte preferințe, însă femeile au o înclinație nebună de a se recompensa în fiecare săptămână sau poate și mai multe ori, cu o pereche de pantofi, un model nou de geantă, un set nou de make-up sau alte lucruri ce ne bucură nespus de mult. Numai că regula aceasta ne îndeamnă să ne limităm la procurarea produselor ce ne sunt absolut necesare și să reflectăm asupra celor produse la care am putea renunța. O metodă eficientă este de a aștepta cel puțin 24 de ore înainte de a achiziționa un produs, timp în care să ne dăm seama dacă într-adevăr avem nevoie de el. O altă metodă presupune că de fiecare dată când vrem să ne recompensăm cu o rochie nouă sau orice altceva, să punem aceeași sumă de bani și în contul de economii.

5.Controlul asupra inteligenței emoționale

Specialiști au demonstrat că există o legătură între starea noastră emoțională și modul în care cheltuim bani. Aceștia au arătat că, atunci când oamenii au o stare de spirit negativă (mai ales femeile), ei tind să economisească mai puțin, având un control scăzut asupra cheltuielilor.

În mod contrar, persoanele fericite au scopuri bine definite, printre acestea numărându-se administrarea unui buget în mod eficient, pentru a-și asigura confortul financiar necesar.

Toate aceste sfaturi sunt un îndemn pentru fiecare din noi pentru a subînțelege că unele cheltuieli iraționale face ca vântul să bată violent în portmoneul nostru. Deseori purtați de valul dorinței și subconștientului ce ne joacă vesa ne cumpărăm lucruri care nu ne sunt necesare sau pe care le utilizăm puțin de tot ca mai apoi să se prăfuiască în dulap sau să țină companie urnei de gunoi. Consider că ne ciocnim cu o problemă destul de gravă fiind că consumăm mai mult decât putem avea nevoie. Facem cumpărături pentru că comportamentul nostru își dorește din ce în ce mai mult să cheltuie bani. Ne simțim bine atunci când cumpărăm, însă de foarte multe ori când ajungem acasă ne dăm seama că nu avem nevoie de acel ceva.

Nu avem nevoie de alte haine sau de mâncare. Un studiu realizat acum o perioadă de timp ne spune că un om per general aruncă peste 100 de kg de mâncare la gunoi. Poate pentru unele persoane nu contează faptul că se irosește atât de multă mâncare, însă pentru mine aceasta e echivalentă cu crimă și bătaie de joc față de propria muncă și persoană. De ce se ajunge la aruncat? Pentru că nu știm unde ne este limita, nu ne putem stăpâni. Nu știm ce avem acasă, cât consumăm și cât să cumpărăm. Nu știm să ne controlăm

comportamentul și mereu acționăm pe ideea „cumpără acum să fie acolo, că nu se strică. Nu se știe când o să am nevoie.” Inventarierea tuturor lucrurilor pe care le deținem e un pas important, pentru că mergând la cumpărături fără a ști ce avem acasă, riscăm să procurăm o rochie sau cămașă, ajungând acasă putem realiza că avem prea multe și că ne rămân mici sau că nu apucăm să le purtăm. Necesari înainte de a cumpăra. Cred că majoritatea oamenilor s-au ciocnit cu această mică problemă, când te pornești de acasă doar pentru a cumpăra un suc și niște biscuiți, dar ajungi să te întorci cu două pungi mari. Din acest motiv un necesar ne-ar ajuta de minune, acesta ar trebui să cuprindă fiecare produs de care avem nevoie. Se aplică foarte bine atunci când cumpărăm de mâncare, deoarece atunci suntem tentați să cumpărăm cât mai multe neștiind ce avem acasă în frigider. De aceea e bine să facem un necesar acasă după ce am verificat resursele. Când ai alături un prieten mai economicos cu tine la cumpărături consider că te va influența să-ți gestionezi bine bugetul.

1. Odată cu inventarea banilor au apărut și hoții de bani. Ca măsură de precauție, banii au început să fie depozitați în temple, un fel de bănci primitive, deoarece erau construite cu puține intrări, iar fluxul mare de vizitatori ar fi putut descuraja eventuali hoți, oprindu-le elanul de a fura.
2. Una dintre principalele caracteristici ale statului modern de astăzi este colectarea taxelor și a impozitelor. Acest lucru ar fi fost mai dificil dacă în jurul anului 2500 înaintea erei noastre, vechii egipteni și mesopotamienii nu ar fi inventat primele monezi din aur și argint.
3. Hârtia inventată în China, în jurul anului 910, a stat la baza primelor bancnote tipărite, iar împăratului Kublai Khan i se datorează prima inflație. Tipărind un număr foarte mare de bancnote, toată lumea avea prea mulți bani, ceea ce a dus la declinul economic și interzicerea bancnotelor în secolul al XV-lea.
4. Deși procentul de bani în circulație este foarte mic comparativ cu banii aflați în mediul virtual(conturi bancare, carduri, acțiuni, dividende), valoarea totală a dolarilor aflați în circulație este estimată la 829 miliarde. Două treimi din acești bani se găsesc în afara granițelor SUA.
5. Un studiu efectuat pe dolarii aflați în circulație a arătat că aceștia conțin urme de cocaină și bacterii de stafilococ. S-au mai găsit chiar și urme de fecale. Asta înseamnă că unii oameni au atât de mulți bani încât nu mai știu ce să facă cu ei?
6. Pentru a descuraja falsificatorii, bancnota de 5 dolari conține un element de siguranță ce este acoperit cu mai mult de 650.000 de bucăți foarte mici de sticlă. Se speră că acest nou design este imposibil de falsificat.
7. Cum a apărut cardul de credit? În 1949, Frank McNamara și-a invitat prietenii la o cină, dar a uitat banii acasă. Marcat de această pățanie, a înființat Clubul Cinei pe Card(Diners Club Card), unde puteai mânca orice și plăteai cu cardul de credit. Un fel de „a lua pe datorie” de la noi.
8. Primul bancomat a fost inventat de John Shepherd Barron în 1967 pentru banca Barclay's din nordul Londrei. După câțiva ani, aflându-se în vizită în Thailanda, a fost martorul unei scene petrecute în fața unui bancomat care i-a susținut ideea că a schimbat lumea: un fermier venit cu un car la bancomat, după retragerea banilor, și-a scos pălăria în fața dispozitivului. Deși a apărut în 1967, primul ATM la noi în țară a fost introdus abia în 1995.
9. Deși bancomatul a apărut în 1967, cardurile din plastic nu existau la acea vreme. S-a recurs la folosirea unor hârtii/cecuri marcate cu o substanță radioactivă, carbon 14 și un cod pin de 4 cifre ce s-a păstrat și astăzi. Suma maximă eliberată de bancomat era doar 10 lire, comparativ cu 4.000 de lei eliberați de bancomatele de la noi astăzi.
10. În secolul XVII, în statele românești se folosea ca monedă talerul olandez, ce avea gravat un leu pe el. După scoaterea în circulație a acestei monede, tot termenul de leu s-a folosit, iar în 1867 leul a devenit unitatea monetară din Principatele Unite

Capitolul III: Studiu Individual

3.1. Studiu de Caz

„Studenta, Vinari Ana, studii ciclul I, Licență, la Universitatea Tehnică a Moldovei începând din 1 septembrie 2019 până la 30 iunie 2023. În ceea ce urmează voi evidenția necesitățile mele umane în societate și voi stabili costurile de întreținere pe perioada a patru ani de studii Universitare”.

3.2. Analize și reprezentări

În ceea ce urmează voi descrie succint cheltuielile unui student, avantajele investiții în facultate pentru a avea un viitor frumos și prosper. Viața de student nu e presărată doar cu urcușuri și momente frumoase, nu e constituită doar din examene sau cursuri, ci mai sunt o mulțime de cheltuieli de întreținere. Chiria sau cămin, comunale, abonamentul de transport public, îmbrăcăminte, alimentație.

Studentia poate fi mai puțin costisitoare dacă pretențiile sunt mici și facultatea aleasă necostisitoare, însă totodată ele pot fi exagerat de mari pentru cei care doresc condiții bune, distracții și divertisment. Trebuie să menționez faptul că nu există un tabel al costurilor strict după care să te poți ghida și sunt mulți factori variabili care pot influența ecuația. Însă mă voi strădui să redau anumite date statistice.

În pofida faptului că sunt doar în anul I, pot afirma cu încredere că studentia este una din cele mai minunate etape a unei persoane. Însă cu fiecare an cred că aceasta devine mai costisitoare din motiv că studiile superioare sunt privite actual din alt punct de vedere, sunt un prestigiu și apreciate la un nivel înalt. Doar că până am atinge treapta frumoasă a finalului părinții noștri investesc bine de tot în noi. Sunt norocoasă că sunt la studii la buget și că am mai avut parte și de o bursă, chiar de e micuță e de folos și pentru a nu avea cheltuieli în plus am ales să stau în căminul Universității, astfel nu circul atât de des cu naveta și nici nu irosesc bani nebuni pe chirie. Studentia ne marchează personalitatea și ne modelează noi trăsături, în brațele ei ne maturizăm învățând să ne descurcăm independent.

Semestrul I.

În acest interval, resursele de care am dispus au fost:

- Taxa de studii- Buget
- Bursă-gradul III-690 lei
- Serviciu-lipsă

Cheltuieli săptămânale:

Cheltuieli	Lei/Săptămânal
Transport	70
Alimentație	300
Distracții	100
Alte cheltuieli	200
TOTAL	670 lei

În urma tabelului dat pot conchide că cheltuielile maxime făcute de mine sunt pentru alimentație, luând în considerare faptul că produsele sunt destul de costisitoare. Aș vrea să mai menționez că cheltuielile diferă de la săptămână la săptămână, dacă într-o săptămână pot cheltui 670 lei sau mai mult în alta sunt mai economă și reduc cheltuielile în jumătate.

Cheltuielile lunare:

Diviziune/Luna	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Total
Alimentație	1500 lei	1000 lei	1000 lei	900 lei	800 lei	5200 lei
Produse igienice	300 lei	250 lei	200 lei	250 lei	200 lei	1200 lei
Transport	100 lei	100 lei	50 lei	50 lei	100 lei	400 lei
Vestimentație	2000 lei	-	600 lei	600 lei	1000 lei	4200 lei
Alte cheltuieli	1900 lei	500 lei	300 lei	300 lei	2300 lei	5300 lei
TOTAL	5800 lei	1850 lei	2150 lei	2100 lei	4400 lei	16,300 lei

Câștiguri lunare:

Diviziunea/LUNA	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Total
Bursa	690 lei	690 lei	690 lei	690 lei	690 lei	3450 lei
Serviciu	-	-	-	-	-	-
TOTAL	690 lei	690 lei	690 lei	690 lei	690 lei	3450 lei

Totaluri:

Diviziunea	SEMESTRU I
Cheltuieli	16300 lei
Câștig	3450 lei
Rambursare	3450 lei
Datorii	12,850 lei

Semestru II.

Ținând cont de norul negru ce nea acaparat la moment și de durul regim de carantină situația a luat o turnură neașteptată.

În intervalul dat resursele dispuse de mine sunt:

- Taxă de studii-Buget
- Bursă- lipsă
- Serviciu- lipsă

Cheltuieli săptămânale:

<i>Cheltuieli</i>	<i>Lei/Săptămânal</i>
Transport	50
Alimentație	300
Distracții	200
Alte cheltuieli	300
TOTAL	850 lei

Cheltuieli lunare:

<i>Diviziune/Luna</i>	<i>Februarie</i>	<i>Martie</i>	<i>Aprilie</i>	<i>Mai</i>	<i>Iunie</i>	<i>Total</i>
Alimentație	1 000	600	-	-	-	1 600 lei
Produse igienice	300	150	-	-	-	450 lei
Transport	70	60	-	60 lei	-	190 lei
Vestimentație	-	-	-	-	-	-
Alte cheltuieli	400	150	-	-	-	550 lei
TOTAL	1770 lei	960 lei	80 lei	80 lei	80 lei	2790 lei

Totaluri:

Diviziunea	Semestru II
Cheltuieli	2790 lei
Câștig	-
RAMBURSARE	-
DATORII	2790 lei

<i>Diviziunea</i>	<i>Semestru I</i>	<i>Semestru II</i>	<i>TOTAL</i>
Cheltuieli	16,300 lei	2790 lei	19.090
Câștig	3450 lei	-	3450 lei
RAMBURSARE	3450 lei	-	3450 lei
DATORII	12.850 lei	2790 lei	15.640 lei

Totalurile-

încheierea anului de studii

Conform calculelor se subînțelege că cheltuielile în semestrul II s-au redus considerabil, carantina ne-a făcut să devenim mai economi. Lipsa bursei m-a determinat să nu irosesc banii pe chestii inutile sau nefolositoare. Sunt de părerea că nu e posibil de determinat cheltuielile pentru 4 ani de studii pentru că totul este incert, nu putem prevedea ce se va întâmpla peste o oră, dar cu atât mai mult pentru 3 ani înainte, însă aproximativ se poate de tins la o cifră oarecare.

Prețul. total*4 ani=19090*4=76.360 lei

$$\text{Datorii} \cdot 4 = 15\,640 \cdot 4 \text{ ani} = 62.560$$

Câmpul muncii

După studiul intensiv și un maxim efort depus în primul an de studii consider că voi fi în plină formă pentru a mă angaja după jumătatea a anului II part-time. Astfel voi putea restitui cheltuielile părinților mei și totodată voi deveni puțin mai independentă pe plan financiar, fiind capabilă să mă întrețin singură.

În baza unui calcul aproximativ în ceea ce ține de domeniul în care îmi doresc să activez, suma medie pe care o oferă piața din Republica Moldova pentru programatori începători este de **8000-10000 lei**.

Astfel dacă voi deține un salariu minim de 8000 lei din care 4000 lei vor fi distribuiți pentru necesitățile lunare personale îmi voi putea crea o punguță de economii.

- **8000 lei-4000 lei=4000 (lei/lună)-bani spre rambursare**

Datorii.....15.640

X luni.....4000 lei

Rezolvare:

Datorii/X luni=15.640lei/4000 lei \approx **4 luni**

Răspuns: În urma calculelor perioada în care banii vor fi restituiți se presupune a fi de 4 luni.

3.3. Rolul sectorului TIC pentru economia națională

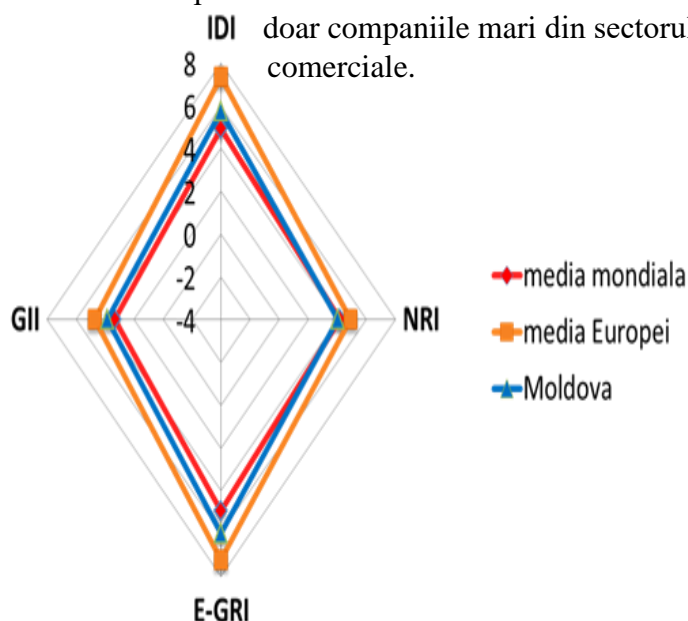
TIC-este un sector important pentru economia națională, contribuind cu circa 11-12%(anul 2017) la formarea PIB.

Comerțul, industria și tehnologiile informaționale și comunicațiile sunt sectoarele care au influențat creșterea produsului brut(PIB) al Republicii Moldova în ultimii câțiva ani. Conform analizei Direcției politici economice și mediul de afaceri a Ministerului Economiei și Infrastructurii, sectorul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor(TIC) devine tot mai atractiv pentru investitori, marcând cea mai mare creștere din ultimii opt ani. Rezultatele evidențiate se datorează în mare parte creării, la sfârșitul anului 2017, a parcului pentru tehnologia informației-„Moldova IT Park”. Scopul principal al parcului IT este de a crea o platformă organizațională cu un set de mecanisme și facilități inovative, necesare pentru impulsionarea creșterii industriei tehnologiei informație, crearea de noi locuri de muncă și atragerea investițiilor locale și străine. Totuși cea mai contribuție asupra creșterii valorii adăugate brute a fost exercitată de activitățile comerț cu ridicata și cu amănuntul, transport și depozitare, hoteluri și restaurante, care au înregistrat o majorare a volumului fizic de 6,3 % și o contribuție la creșterea PIB-ului. Creșterile volumului mărfurilor comercializate reflectă o creștere a cererii de mărfuri din partea agenților economici și a populației.

Pozitiv a contribuit la creșterea PIB-ului și sectorul industrial, în special industria prelucrătoare. Cele mai influente industrii care au determinat creșterea industriei în primul trimestru al anului 2018 au fost fabricarea de fire și cabluri electrice,

fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor, fabricarea băuturilor, inclusiv a vinurilor, fabricarea articolelor din sticlă, prelucrarea și conservarea cărnii.

- Potrivit studiilor, Republica Moldova ar putea fi mai competitivă pe plan internațional în domeniul TI datorită mobilității sale și promovării anumitor produse pe diverse piețe de nișă, poziționării geografice și interculturale avantajoase, diversității lingvistice, interesului creativ și implementării unor tehnologii de ultimă generație, inclusiv în industria TI. Startup-urile și, în general, micile companii TI au un impact transformator asupra economiei și societății, dar în special companiile TI capabile să influențeze modelele de consum datorită utilizării inovatoare a tehnologiei. Totodată, startup-urile încep să aibă și un impact major asupra creării locurilor de muncă înalt tehnologizate și bine remunerate.
- Principalul rol al Guvernului în această direcție constă în facilitarea apariției unor ecosisteme dinamice, prin colaborarea strânsă cu antreprenorii, investitorii, corporațiile, campionii locali și alți actori interesați, precum și proliferarea soluțiilor TI pe orizontală.
- În acest sens, Ministerul Economiei și Infrastructurii și-a propus actualizarea politicilor de susținere a creșterii și diversificării industriei TI printr-o nouă Strategie, axată pe dezvoltarea ecosistemului de inovare digitală și susținere a startup-urilor TI.
- Piața TI internă crește continuu cu o medie anuală a ultimilor 3 perioade de 6,8%, în anul 2016 valoarea estimată ajungând la 27,5 mil. USD . Serviciile de bază precum achiziționarea componentelor hardware, implementarea softurilor și serviciile de suport acontează $\frac{3}{4}$ din venituri, consultanței TI revenindu-i o cotă estimativă de 10%, sectorul public este cel mai mare consumator de servicii TI, printre clienții privați numărându-se doar companiile mari din sectorul telecom și producere, precum și băncile comerciale.

Concluzii:

**Părerea mea este că, cea mai dădătoare de roade este investiția în propria educație și personalitate. Nu trebuie să regretăm nici un leu investit în dezvoltarea și escaladarea spre succes și cu siguranță ne vom bucura din plin de farmecul acestuia.*

**Cunoștințele obținute în cadrul primului an de studii și cele pe care urmează să le primesc mă vor ajuta să mă angajez în câmpul muncii pentru a-mi crea un echilibru financiar și a rambursa banii familiei mele care mă vor susține întregii ani de facultate.*

**Niciodată nu-mi va părea rău să cheltui bani pe cărți ce mă formează ca personalitate, modelându-mi bine caracterul. În viitorul apropiat planific să investesc și în cursuri IT adăugătoare pentru a deveni un specialist și mai bun.*

** După efectuarea acestui proiect m-am convins, încă odată cât de important este să înveți cum să-ți gestionezi corect bugetul. Mi-am propus că odată cu încheierea regimului de carantină să mă subordonez unor reguli. Cum ar fi:*

-Toate cheltuielile să le notez într-un carnețel;

-Să aloc o mică sumă din banii care-i primesc de la părinți;

-Să mă abțin din a cumpăra lucruri ce nu le utilizez și stau și se prăfuiesc;

** Și chiar de va fi destul de dificil cred că o opțiune de a mai acumula resurse financiare este un post de muncă part-time.*

** Țin să menționez că investiția părinților în dezvoltarea mea personală, în îmbogățirea cunoștințelor necesare pentru a deveni un specialist bun, nu e în zadar, dat fiind faptul că specialitatea mea este mult întrebată de piața muncii.*

** În perioada de un an, la Universitatea Tehnică a Moldovei, am cheltuit aproximativ 19090 lei, și din motiv că în primul semestru am deținut bursa de merit de gradul III voi restitui suma de 3450 lei, iar ca datorie este suma de 15640 lei.*

**Pentru că sunt o fire econoamă am realizat niște calcule medii, unele cheltuieli ieșind mai mari, altele mai mici ca în final să ajung la concluzia că dacă mă voi angaja la un job part-time aproximativ timp de 4 luni voi restitui banii părinților pentru un an de investiții. Deci perioada de rambursare a acestei sume de bani o constituie 4 luni cu un salariu de 8000 lei pe lună.*

** Consider că dacă îmi voi retușa bine de tot neajunsurile voi ajunge să primesc un salariu mult mai copios și mă voi bucura din plin că părinții la timpul convenit au investit banii cuveniți.*

Bibliografie:

- <https://ro.wikipedia.org/wiki/Economie>
- <https://else.fcim.utm.md/course/view.php?id=191-Curs> FER, Grunzu Tatiana
- <https://conspecte.com/Teoria-econamica/activitatea-economica-continutul-functionla-si-componentele-fundamentale.html>
- <https://else.fcim.utm.md/course/view.php?id=442>
- https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/intr02_1_7.pdf
- <https://financer.com/ro/finante-personale/de-ce-este-important-un-buget/>